گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۳۴۸۲۱
یکشنبه ۷ تیر ۱۴۰۵ ۱۳:۲۱

اکتشاف، سرمایه و فناوری؛ سه نیاز کلیدی ایران برای توسعه عناصر نادر خاکی

رئیس کمیسیون معدن اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران گفت: ایران برای ارزیابی واقعی ظرفیت عناصر نادر خاکی، بیش از هر چیز به توسعه اکتشافات سیستماتیک، جذب سرمایه‌گذاری و دستیابی به فناوری‌های فرآوری نیاز دارد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی معدن پیشرو؛ بهرام شکوری با اشاره به اهمیت روزافزون عناصر نادر خاکی در اقتصاد جهانی گفت: در سال‌های اخیر این عناصر به دلیل کاربرد گسترده در خودروهای برقی، انرژی‌های تجدیدپذیر، صنایع الکترونیک، تجهیزات مخابراتی، صنایع دفاعی و فناوری‌های پیشرفته، به یکی از مواد معدنی راهبردی قرن بیست‌ویکم تبدیل شده‌اند.

وی افزود: بسیاری از کشورها برای تأمین پایدار عناصر نادر خاکی برنامه‌ریزی‌های گسترده‌ای انجام داده‌اند، اما در مورد ایران باید با نگاهی واقع‌بینانه به این موضوع پرداخت. برخلاف برخی تصورات مطرح‌شده در رسانه‌ها، تاکنون شواهد و اطلاعات کافی برای آنکه ایران را در زمره کشورهای دارای ذخایر بزرگ عناصر نادر خاکی قرار دهیم، وجود ندارد.

شکوری با بیان اینکه بخش قابل توجهی از ظرفیت‌های معدنی کشور هنوز به‌طور کامل اکتشاف نشده است، اظهار کرد: مطالعات تخصصی و گسترده‌ای که بتواند میزان واقعی ذخایر عناصر نادر خاکی را مشخص کند، هنوز در سطح مورد نیاز انجام نشده است. البته در سال‌های گذشته نشانه‌ها و آنومالی‌هایی در برخی مناطق کشور شناسایی شده و سازمان‌های متولی از جمله سازمان زمین‌شناسی و ایمیدرو نیز مطالعاتی را در این زمینه آغاز کرده‌اند، اما هنوز تا دستیابی به تصویری دقیق از ظرفیت‌های کشور فاصله داریم.

رئیس کمیسیون معدن اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران ادامه داد: در شرایط فعلی نمی‌توان با قطعیت درباره حجم ذخایر یا جایگاه ایران در بازار جهانی عناصر نادر خاکی اظهار نظر کرد. آنچه امروز بیش از هر چیز اهمیت دارد، توسعه اکتشافات معدنی است؛ چراکه بخش قابل توجهی از پهنه‌های معدنی کشور هنوز از نظر اکتشافات عمقی و سیستماتیک مورد بررسی قرار نگرفته‌اند.

وی با اشاره به تجربه جهانی در حوزه معدن گفت: بسیاری از ذخایر بزرگ معدنی جهان حاصل سرمایه‌گذاری‌های مستمر و بلندمدت در اکتشاف بوده‌اند. بدون توسعه اکتشاف، نمی‌توان درباره ظرفیت‌های واقعی کشور در حوزه عناصر نادر خاکی یا سایر مواد معدنی راهبردی قضاوت دقیقی داشت.

استخراج و تولید محصول نهایی از عناصر نادر مزیت اقتصادی ایجاد می کند

شکوری همچنین تأکید کرد: اهمیت عناصر نادر خاکی صرفاً به وجود ذخیره محدود نمی‌شود. آنچه ارزش اقتصادی ایجاد می‌کند، فناوری استخراج، فرآوری و تولید محصولات نهایی است. امروز بخش عمده ارزش افزوده این زنجیره در اختیار کشورهایی قرار دارد که فناوری جداسازی، پالایش و تولید محصولات پیشرفته را در اختیار دارند.

به گفته وی، حتی در صورت کشف ذخایر قابل توجه عناصر نادر خاکی در کشور، بدون دستیابی به دانش فنی و سرمایه‌گذاری در بخش فرآوری، امکان بهره‌برداری کامل از این ظرفیت‌ها وجود نخواهد داشت.

رئیس کمیسیون معدن اتاق بازرگانی ایران با اشاره به نقش بخش خصوصی در توسعه معدن افزود: بخش خصوصی همواره از توسعه مطالعات اکتشافی و سرمایه‌گذاری در حوزه مواد معدنی راهبردی حمایت کرده است. دولت باید شرایط را برای حضور گسترده‌تر سرمایه‌گذاران در بخش اکتشاف فراهم کند، ریسک فعالیت‌های اکتشافی را کاهش دهد و زمینه استفاده از فناوری‌های نوین زمین‌شناسی، ژئوفیزیک و هوش مصنوعی را برای شناسایی ذخایر جدید فراهم سازد.

شکوری تصریح کرد: راهبرد معدنی ایران نباید صرفاً بر عناصر نادر خاکی متمرکز شود. کشور ما در بسیاری از مواد معدنی استراتژیک دیگر از جمله مس، سنگ‌آهن، سرب، روی، طلا، مولیبدن و برخی مواد اولیه مورد نیاز صنایع پیشرفته دارای ظرفیت‌های قابل توجهی است. این ذخایر می‌توانند نقش مهمی در توسعه صنعتی، ایجاد اشتغال، افزایش صادرات و ارزآوری کشور ایفا کنند.

وی مهم‌ترین اولویت بخش معدن ایران را توسعه اکتشافات، تکمیل زنجیره ارزش، جذب سرمایه‌گذاری، نوسازی فناوری و افزایش تولید محصولات با ارزش افزوده بالاتر دانست و گفت: اگر این مسیر به‌درستی دنبال شود، چه در حوزه عناصر نادر خاکی و چه در سایر مواد معدنی راهبردی، ایران می‌تواند جایگاه مؤثرتری در بازارهای جهانی به دست آورد و از ظرفیت‌های معدنی خود برای رشد اقتصادی و توسعه پایدار بهره‌برداری کند.

شکوری خاطرنشان کرد: نگاه ما به عناصر نادر خاکی باید مبتنی بر واقعیت‌های زمین‌شناسی، دانش فنی و منافع بلندمدت کشور باشد. این عناصر می‌توانند یک فرصت بالقوه برای ایران باشند، اما پیش از هر چیز نیازمند اکتشافات گسترده‌تر، سرمایه‌گذاری بیشتر و توسعه فناوری هستیم. تنها در این صورت می‌توان از این ظرفیت‌ها برای ایجاد ارزش افزوده و تقویت جایگاه معدنی کشور استفاده کرد.